ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು

ಅಭಿಲಾಷಾ ಅವಸ್ಥಿ

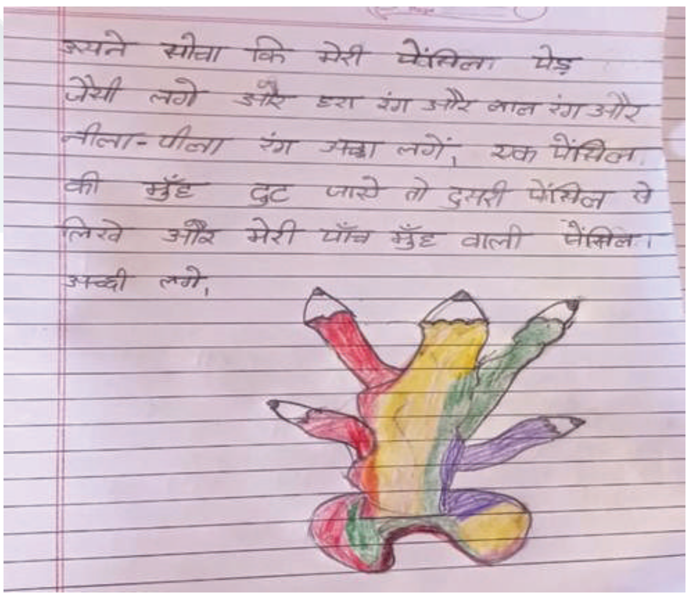
ಕಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಸುತ್ತವೆ, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪಾತ್ರಗಳ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವರು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಕಲೆಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ ಕಥೆಯು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದು ಸಂವೇದನಾಶೀಲವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ದಾರಿಗಳು ಇವೆ.

ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಮಗುವು ಕಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ

ಚಿತ್ರ 1ರಲ್ಲಿ, ಮಗುವು ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆಕೆಯ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ‘ ಐದು ಬಾಯಿಗಳ’ (ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಹೇಳಿದ ಪದವಿದು) ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಅನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆಕೆಯೇ ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಆಕೆಯ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಒಂದು ಮರವಂತೆ. ಅದರ ಒಂದು ತುದಿಯು ಮುರಿದರೆ, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆಯಲಾದ ಕಥೆಯು ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಕುರಿತು ಆಳವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಿ ಆಕೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಕಥೆಗೆ ಅವಳು ಬೇರೆಯದೇ ತಿರುವು ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಈ ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳು ಆಕೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಆಕೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವವು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮೂರ್ತ ರೂಪವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ.

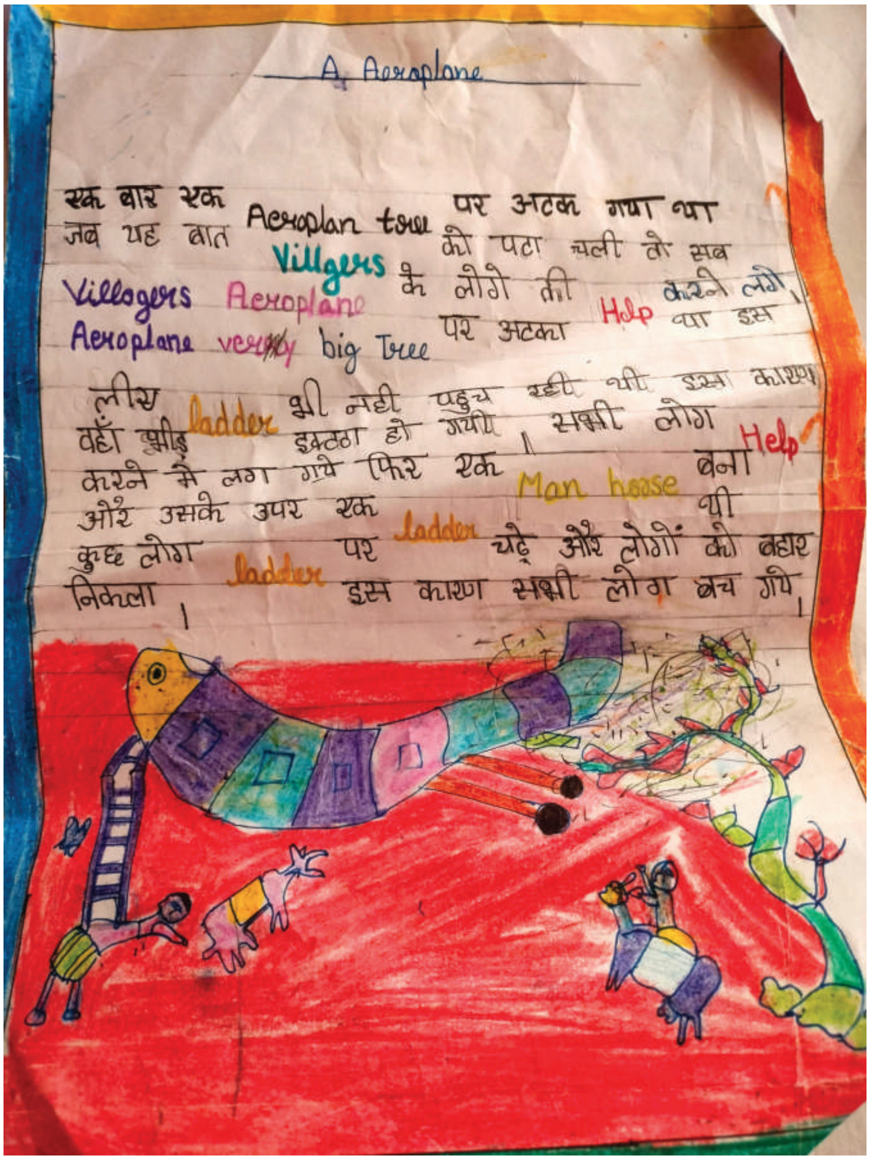
ಕಥೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ

ಮಕ್ಕಳು ಕಲೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಪದಗಳು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಂದಿರುವ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರೇನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು: ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ? ಜನರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ? ಚಿತ್ರಗಳು ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿವೆಯೇ?

ಚಿತ್ರ 1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಒಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳು ವಿವಿಧ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ರಚಿಸುವ ಕಥೆಗಳಸುತ್ತ ತಾರ್ಕಿಕತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಥಿತಿ, ಅನುಕ್ರಮ, ಕಾಲಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳತ್ತ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ತರ್ಕಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸರಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ತಪ್ಪೂ ಅಲ್ಲ. ದೊರೆಯುವ ಉತ್ತರವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ತಾರ್ಕಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಸಹ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು, ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಚಿತ್ರಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ವಿಮಾನದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ನೀಡಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಚಿತ್ರವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮರ, ಅನೇಕ ಜನರು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇರೆಬೇರೆ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ನೋಡಲು ಕಥೆಗಳು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಥೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಆ ಕಥೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗ, ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಾರಿಯೊಂದು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ 1ರಲ್ಲಿ, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮರವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಗುವು ಬೇರೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಈ ವ್ಯಕ್ತೀಕರಣವು ಕಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೈಯಕ್ತಿಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ 2ರಲ್ಲಿ, ವಿಮಾನವು ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದಾಗ ಮರದಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮಗುವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳ ಕೂಡುವಿಕೆ ಎನಿಸುವ ಕಲಾಕೃತಿಯು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವಾಗ ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 2. 'ವಿಮಾನ'ದ ಚಿತ್ರ, ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಮಕ್ಕಳ ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಕವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಚಿತ್ರ 2, ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಮಾನವ–ಕುದುರೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರ 3ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿರುವ ಕಥೆಯು, ಈ ಕಥೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ನಾಯಕನು ಕಥೆಯ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಚಿತ್ರ 3ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಲಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವು, ಚಿತ್ರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಈ ಕಥೆಯ ಲಹರಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಸು ಕುರಿತು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿವರಗಳು ಈ ಕಥೆಗೆ ರಹಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು, ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯ ರೇಖೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಅದೇ ಗಹನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೂ, ಅವು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮಕ್ಕಳು ಕಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಪಟ್ಟಚಿತ್ರ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ, ಎರಡು ದೇಹಗಳ ಒಂದು ತಲೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಹುಲಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿತ್ರ 5ರಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೆಣೆದಿದೆ. ಅವರು ಹುಲಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಅದು ತನ್ನದೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಅದರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಚಿತ್ರದತ್ತ ನೋಡಿ ಹುಲಿಯ ಮುಖವು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಹೂವಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ ಅಥವಾ ನಾಲಿಗೆಯು ಹಲ್ಲಿಯ ನಾಲಿಗೆಯಂತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಿದರು.

ಮಗುವಿನ ಚಿತ್ರ (ಚಿತ್ರ 5) ಹುಲಿಯ ಚಿತ್ರದಿಂದ ಆಡುಗಳತ್ತ ಗಮನವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿತು. ಇದು ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪಾತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಮಗುವು ಇಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆಡನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಹುಲಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು ಹಾಗೂ ನಾಟಕೀಯ ಮನವರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು, ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಗುವು ನೀಡಿದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಲೆಯು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೆಣೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

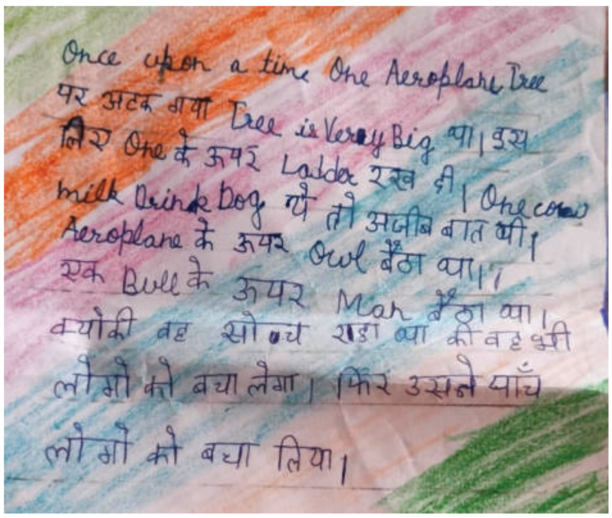
ಕಥಾ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ಕಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಬಳಸಿದಾಗ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹುವಾಗಿ ತಾರ್ಕಿಕ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು, ಅನುಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಕೌಶಲವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಇದೇ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

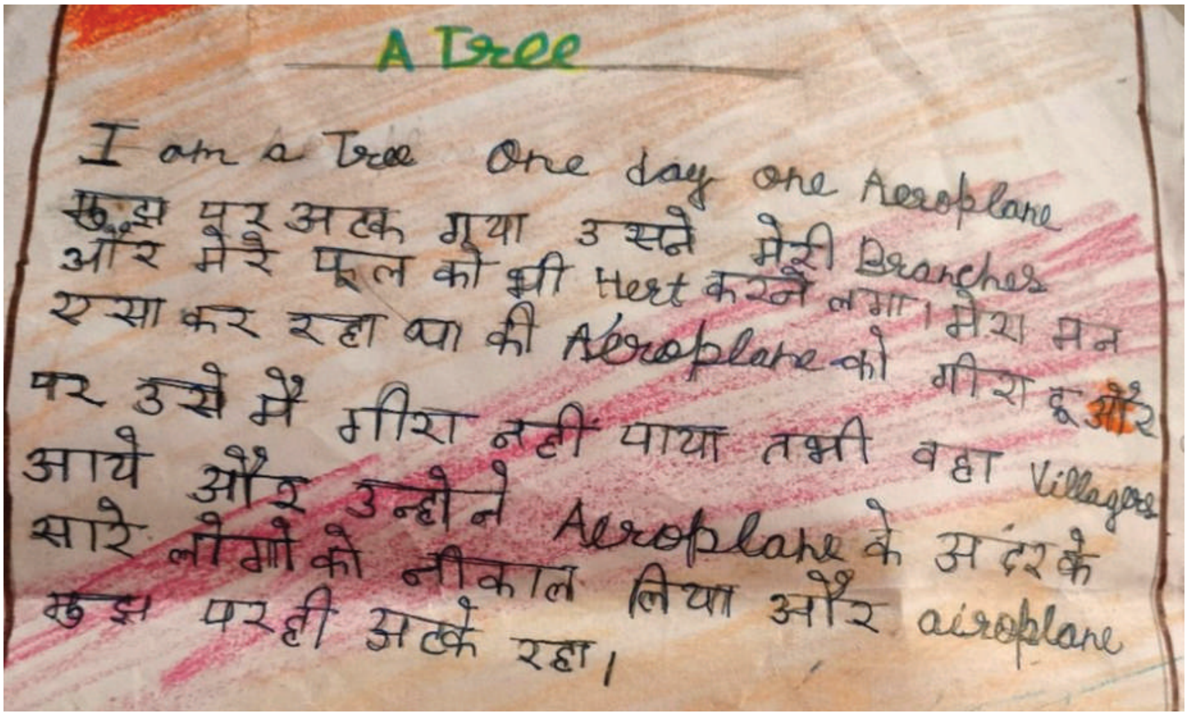
- ಕಲೆಯು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಯೋಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪಾತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶದತ್ತ ನೋಡಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಲಾಕೃತಿಯೊಳಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಬಹುದು ಹಾಗೂ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಮಗುವು ತನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲಾಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯು ಪೂರಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತದೆ.

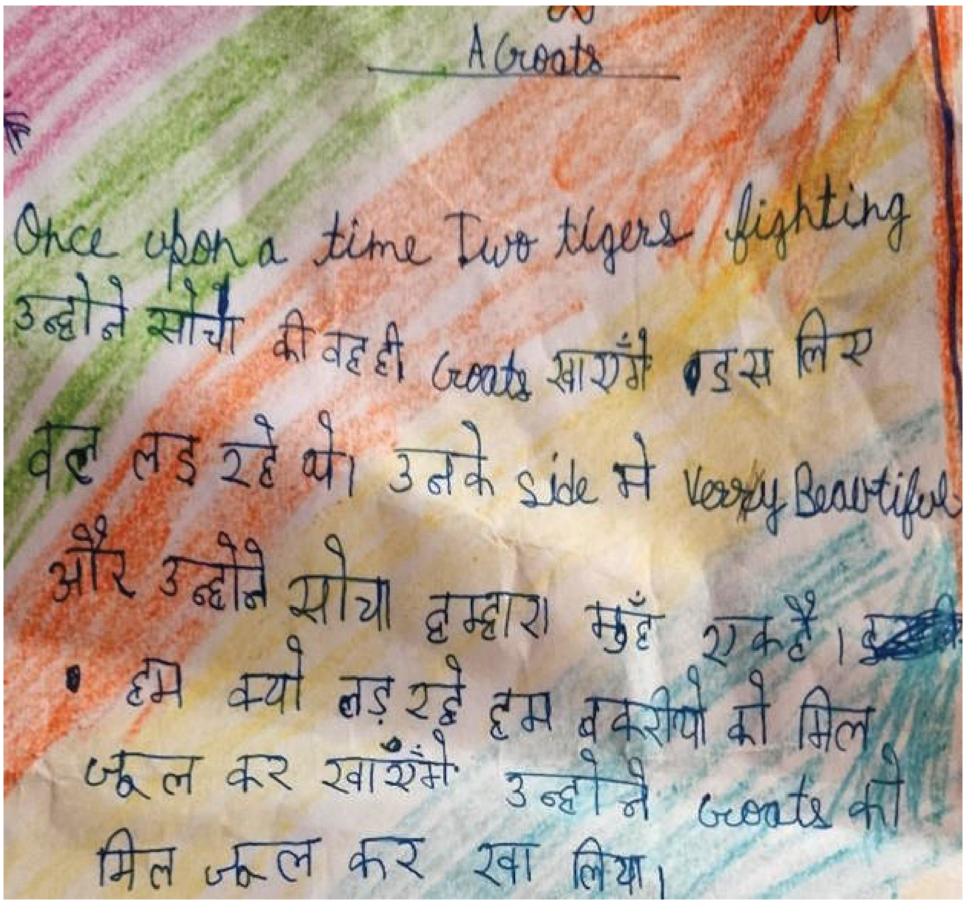
- ಮಕ್ಕಳು ಕಲಾಕೃತಿಯ ಸೂಚಕಗಳಾದ ಬಣ್ಣ, ತಂತ್ರ, ಮನೋಚಿತ್ತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಬಳಸಿದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಧ್ವನಿ, ಅನುಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಥೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಊಹೆಯ ಕೌಶಲವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಫುಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ 3. 'ವಿಮಾನ'ದ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರೆದ ಕಥೆ.

ಚಿತ್ರ 4. 'ವಿಮಾನ'ದ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮತ್ತೋರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರೆದ ಕಥೆ.

ಚಿತ್ರ 5. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾದ 'ಹುಲಿ'ಯ ಚಿತ್ರದ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೋರ್ವ ಬರೆದ ಕಥೆ

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು

ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು:

ಎ. ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಕಥೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಾದ ತರ್ಕ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಥಾವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಹೆಣೆಯಬಹುದು.

ಬಿ. ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.ಕಲಾಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದಾಗ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಊಹೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಆ ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವರು ತರ್ಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರ ತಾರ್ಕಿಕ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಕಥೆಯ ಕುರಿತು ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರುಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಾಕ್ಯದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಅಲ್ಲಿ ----- ಇತ್ತು. ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ, ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು:

ಎ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾವನೆ ಯಾವುದು?

ಬಿ. ಇದರ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮ ಯಾವುದು?

ಸಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಾತ್ರಗಳಿವೆ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆಯೇ? ಆ ಪಾತ್ರಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?

ಡಿ. ಕಥೆಯು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ?

ಇ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷವಿದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಯಿತು? ಅವರು ಈ ಕುರಿತು ಬರೆದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಲಾತ್ಮಕ ಆಯ್ಕೆಯು, ಅವರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅವರು ಒಂದು ಕೋಪಿಷ್ಟ ಆಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಅವರು ಆರಿಸುವ ಬಣ್ಣಗಳು, ಕಥೆಯ ಕುರಿತು ಅವರು ಬರೆದ ಶೈಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ, ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ನಾವು ಕಲೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಇದು ಮೌಖಿಕ ಕಥೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಕಲೆಯ ಬಳಕೆಯು, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ ತರ್ಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಲೆಯು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಬಹು–ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕತೆಯ ಕುರಿತು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕಲಾಕೃತಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಲೇಖಕಿಯು, ಈ ಬರಹಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಹೇಮಾ ಪಾಂಡೆ (ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಸೈಮ್ಧರ್) ಮತ್ತು ಪೂನಮ್ಮಾ (ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಬಿರೋರಾ) ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಭಿಲಾಷಾ ಅವಸ್ಥಿ ಅವರು ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಮೋರಾದಲ್ಲಿ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು abhilasha.awasthi@azimpremjifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: ಮೆಲ್ವಿನ್ ಮೆಂಡೋನ್ಸ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ನಾಗಮಣಿ ಎಸ್.ಎನ್.